

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Фінансів, обліку і оподаткування» (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Гарант освітньої програми

(підпис) _____ М.В. Татар
(ініціали та прізвище)
« 30 » вересня 2022 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Податкова система (КР)

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління і адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 071 Управління і оподаткування

_____ (код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Управління і оподаткування
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна, заочна, дистанційна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2022 року

Харків – 2022 р.

Розробник: Калінеску Т.В., д.е.н., професор
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання) (підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри фінансів
обліку і оподаткування (№ 604)

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2022р.

Завідувач кафедри д.е.н, професор
науковий ступінь та вчене звання) (підпис) Калінеску Т.В.
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

_____ Бортнікова А.І.

1. Загальна інформація про викладача

Калінеску Тетяна Василівна, д.е.н., професор, заслужений діяч науки і техніки України. Стаж науково-викладацької діяльності більше 26 років. Викладає в університеті наступні дисципліни:

- Основи оподаткування;
- Контроль і ревізія;
- Фінансовий ринок;
- Бюджетна система;
- Інвестування;
- Облік і оподаткування фінансово-кредитних установ.

Напрями наукових досліджень: формування ефективних інструментів податкового регулювання в умовах депресивних регіонів, розробка алгоритмів переміщення сфери діяльності вітчизняних підприємств та досягненням стабільних фінансово-економічних результатів. Підсумком цієї багаторічної роботи стала розробка теоретичних положень та науково-методичних принципів щодо забезпечення фінансової самодостатності та самоорганізації фінансової життєздатності підприємств, зменшення соціально-економічної та податкової напруги на населення регіонів України, завдяки підвищенню соціальної відповідальності бізнесу, а також моделювання податкової політики країни відповідно рівню моральності суспільства.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 6 семестр.

Обсяг дисципліни:

2 кредити ЄКТС (60 годин), у тому числі аудиторних – 24 годин, самостійної роботи здобувачів – 36 години.

Форми здобуття освіти: Денна, заочна, дистанційна.

Дисципліна – обов’язкова.

Види навчальної діяльності – практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний та підсумковий (семестровий) контроль (диф. залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов’язкові попередні дисципліни (пререквізити) – аудит, інвестиційний аналіз, пенсійне забезпечення, митна справа, облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами, фінансовий облік.

Необхідні обов’язкові супутні дисципліни (кореквізити) – фінансовий аналіз, податкове планування, бюджетна система, контроль і ревізія.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо фінансових відносин, пов’язаних з примусовим відчуженням і перерозподілом частини вартості валового внутрішнього продукту з метою формування загальнодержавного фонду грошових ресурсів.

Завдання:

засвоєння теоретичних та організаційних основ податкової системи та податкової політики,

засвоєння методики розрахунків, порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами, альтернативних систем оподаткування,

засвоєння діяльності державної податкової служби.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

- використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування;
- проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачі будуть досягати наступні **результати навчання** і будуть:

- визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;
 - формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень;
 - володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств;
 - знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах;
 - вміти враховувати особливості використання обліково-аналітичного та податкового інструментарію регулювання господарської діяльністю підприємств, організацій, установ, зокрема аерокосмічної галузі
- планувати та управляти часом.

4. Зміст навчальної дисципліни

Заняття 1. Визначення напрямку дослідження курсової роботи здобувача

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- *Практичне заняття: «Принципи визначення напрямку дослідження».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Вибір та затвердження теми з урахуванням актуальності, новизни, теоретичної значущості, предмету та об'єкту дослідження та інтересів здобувача. Окреслення мети, завдань, актуальності роботи. Визначення

предмету та об'єкту, методів, інформаційної бази дослідження, теоретичної та практичної цінності роботи.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу практичних занять. Формування питань до викладача.

Заняття 2. Обґрунтування теоретичного фундаменту обраної тематики курсової роботи

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- *Практичне заняття: «Обґрунтування теоретичного фундаменту обраної тематики».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Добір і вивчення літературних джерел, нормативних документів. Формування робочого списку джерел для висвітлення теми дослідження з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду. Розробка плану підготовки роботи дослідження із зазначенням розділів та параграфів. Виявлення сучасних тенденцій в галузі дослідження

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу практичних занять. Формування питань до викладача.

Заняття 3. Виявлення особливостей проведення податкової політики суб'єкта господарювання в умовах існуючої нормативно-методичної бази

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*
- *Практичні заняття: «Виявлення особливостей проведення податкової політики суб'єкта господарювання»*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Збір, обробка, аналіз, податковий аудит інформаційної бази відповідно до теми дослідження. Виявлення недоліків, притаманних тематиці дослідження та специфіки діяльності суб'єкта господарювання. Систематизація та обробка отриманої інформації.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Заняття 4. Оцінювання динаміки розвитку податкової діяльності суб'єкта господарювання

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*

- *Практичні заняття: «Інтерпретація та аргументація результатів аналітичних досліджень».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Інтерпретація та аргументація результатів оцінювання динаміки розвитку податкової діяльності суб'єкта господарювання. Обґрунтування отриманих висновків за результатом проведеного аналізу та податкового аудиту. Формування власних пропозицій та рекомендацій щодо тематики дослідження. Вибір правильних управлінських рішень щодо обліку, аналізу, податкового аудиту та механізму оподаткування з метою оптимізації податкової діяльності.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Заняття 5. Формування пропозицій щодо поліпшення обліку та оподаткування

Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Практичні заняття: «Оцінювання ефективності запропонованих заходів».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Розробка заходів щодо політики обліку та оподаткування в рамках тематики дослідження. Обґрунтування висновків оцінювання ефективності запропонованих заходів щодо удосконалення податкової політики суб'єкта господарювання. Проектування достатнього методичного, інформаційного, забезпечення відповідно запропонованих заходів здобувачем. Редагування вступу відповідно до результатів проведеного дослідження та отриманих результатів, використаних методів та методики дослідження, практичного значення та теоретичної цінності дослідження. Формулювання та редагування висновків до структурних частин роботи і загальних висновків та пропозицій.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Заняття 6. Оформлення курсової роботи здобувача

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*

- *Практичні заняття: «Редагування результатів проведеного дослідження».*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Підготовка наукових публікацій (тез .статей). Редагування вступу відповідно до результатів проведеного дослідження та отриманих результатів, використаних методів та методики дослідження, практичного значення та наукової новизни дослідження. Формулювання та редагування висновків до структурних частин роботи і загальних висновків та пропозицій.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 5 годин.*

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Заняття 7. Підготовка до захисту курсової роботи

- *Форма занять: практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичні заняття: «Перевірка на унікальність та підготовка супровідної документації».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Перевірка текстової частини роботи на унікальність. Підготовка супровідної документація (рецензія фахівця у відповідній галузі науки і професійної діяльності; довідка про впровадження; відгук наукового керівника, ілюстративного матеріалу (презентації та доповіді виступу). Доопрацювання курсової роботи згідно отриманих зауважень рецензента і керівника.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

Опрацювання матеріалу практичного заняття. Формування питань до викладача.

Заняття 8. Захист курсової роботи

- *Форма занять: самостійна робота.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Процедура захисту курсової роботи, виступ здобувача, відповіді на зауваження. Прийняття рішення комісією. Здача курсової роботи під розпис в методичний кабінет кафедри.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 3 години.*

5. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

6. Методи навчання

Самостійна робота здобувачів другого рівня освіти згідно методичних рекомендацій з підготовки курсової роботи, індивідуальні консультації.

7. Методи контролю

Проведення поточного контролю згідно графіку виконання курсової роботи та публічний захист курсової роботи.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Критерії оцінювання результатів виконання та захисту курсової роботи магістра за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою

№ з/п	Критерії	Макс. кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	Якість наукового апарату дослідження (актуальність теми, її відповідність сучасним вимогам, об'єкт, предмет, мета, завдання, методи дослідження), відповідність темі дослідження, науковість, правильність, логічність викладу.	10	– відповідає повністю; – відповідає неповністю; – відповідає недостатньо; – відповідність відсутня; – науковий апарат не визначений.	10 8–9 6–7 1–5 0
2.	Аналіз джерел і літератури з теми дослідження, їх критичне осмислення.	10	– повний, обґрунтований; – неповний; – недостатньо джерел / літератури, критичний аналіз недостатній; – перелік наукових досліджень з теми поданий без відповідного аналізу; – аналіз відсутній.	10 8–9 6–7 1–5 0
3.	Повнота, науковий рівень обґрунтування розробок і запропонованих рішень: – рівень самостійності роботи; – адекватність методики дослідження заявленим завданням; – якість інтерпретації результатів дослідження, аргументованість висновків; – наявність власних пропозицій і рекомендацій з предмета дослідження.	20	– повно та обґрунтовано; – недостатньо повно та обґрунтовано; – неповно, непослідовно, необґрунтовано; – незадовільно; – відсутні самостійність (списано) або не відповідає темі.	20 15–19 10–14 1–9 0
4.	Практична цінність розробок і запропонованих рішень.	20	– висока практична цінність; – практична цінність часткова; – окремі елементи мають практичну цінність;	20 15–19 10–14

			– практична цінність не доведена; – немає практичної цінності.	1–9 0
5.	Відповідність курсової роботи встановленим в Україні вимогам до наукових робіт: – грамотність, науковий стиль викладу; – відповідність структури, обсягу роботи вимогам, затвердженим певною кафедрою (згідно з ОКР "бакалавра", на якій виконується робота); – якість оформлення роботи, якість бібліографічного списку; – культура посилань на використані джерела і літературу.	10	– повна відповідність, висока якість; – недостатньо повна відповідність, достатня якість; – неповна відповідність, недостатня якість; – невідповідність, якість низька, багато мовних помилок; – якість оформлення незадовільна, робота подана з істотними порушеннями встановлених термінів.	10 8–9 6–7 1–5 0
6.	Змістовність доповіді, презентації та відповідей на запитання членів комісії з прийому курсової роботи здобувачів вищої освіти за рівнем «бакалавра»	30	– повні, послідовні, логічні, презентація здійснена з використанням мультимедіа; – недостатньо повні, послідовні, логічні; – непослідовно та нелогічно побудована доповідь, недостатньо повні й глибоку відповіді на запитання; – доповідь поверхова, незадовільні відповіді на запитання голови і членів комісії; – знання з теми дослідження незадовільні, відповіді на запитання голови і членів комісії відсутні.	30 23–29 14–22 1–13 0
	Разом	100		0-100

Комісія під час закритого засідання оцінює кожну курсову роботу. Оцінювання рівня якості підготовки здобувача та здобутих ним компонент здійснюють члени комісії на основі принципів об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу за критеріями оцінювання набутих загальних і професійних компетентностей і шкалою оцінювання, застосовуючи форми і методи діагностики.

Рішення щодо підсумкової оцінки приймається більшістю голосів членів комісії за результатами захисту курсової роботи.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Вміти самостійно проводити організаційно-методичну, дослідницьку роботу згідно обраної тематики курсової роботи здобувача. Відпрацювати всі практичні заняття.

Добре (75-89) – мати набір достатніх навичок та практичних вмінь щодо самостійного розв'язання обраної тематики курсової роботи здобувача. Відпрацювати всі практичні заняття.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано володіти практичними навичками, адаптувати теоретичні знання до вимог функціонування суб'єкта господарювання, забезпечувати податковий, облік; виявляти недоліки та розроблювати шляхи їхнього усунення. Повністю розкрита теоретична та практична цінність обраної тематики дослідження. Апробація результатів дослідження довідками про впровадження отриманих результатів. Відпрацювати всі практичні заняття.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

• http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=KNMZ&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&ttp_themes_basket=&disciplinesearch=no&top_list=1&fullsearch_fld=&author_fld=%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2&docname_fld=&docname_cond=beginwith&theme_context=%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BB%D

1%96%D0%B2&theme_cond=all_theme&theme_id=0&is_ttp=0&combiningAND=0&step=20&tpage=1

•Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=2825>

11. Рекомендована література

Базова

1. Податковий кодекс України. В ідомості Верховної Ради України : документ 2755-17, редакція від 01.01.2018 року. URL : www.rada.gov.ua
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI (редакція від 24.07.2015) [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
3. Податкова система: практичні питання застосування норм Податкового кодексу України / За заг. ред. В.Ю. Захарченка. - К.: Юрінком Інтер, 2011. - 368 с.
4. Податкова система [Текст]: Навчальний посібник. / за заг. ред. Андрущенко В. Л. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 416 с.
5. Податкова система: навчальний посібник / І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик, М. О. Слатвінська [та інш.] / ред. І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
6. Податкова система України. Тренінг-курс [Текст]: навч. посіб. / О.М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, С. М. Кокшарова та ін.; За заг. ред. О.М. Тимченко - К.: ДННУ "Академія фінансового управління", 2012. - 656 с.
7. Податкові системи зарубіжних держав: Навч. посібник / За заг. ред. П.В.Мельника. – К.: Кондор, 2012. – 222 с.
8. Податкова система: Навч. посібник / За ред. І.О.Лютого. – К.: ЦУЛ, 2009. – 456 с.
9. Податкова політика України : навчальний посібник / П.В. Мельник, З.С. Варналій, Л.Л. Тарангул та ін.; за ред. П.В. Мельника. – К.: Знання України, 2011. – 505 с.
10. Прокопенко Н.С. Методичні аспекти формування податкової системи України. – К.: ННЦ «Інститут аграрної економіки», 2009. – 90 с.
11. Податкове регулювання соціального розвитку: світовий досвід та тенденції в Україні: монографія / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко, О. В. Грачов та ін. за заг. ред. Ю. Б. Іванова. – Х.: ФОП Александрова К. М.; ВД "ІНЖЕК", 2012. – 496 с.

Допоміжна

1. Авер'янова Є. Спрощена система оподаткування (єдиний податок): практ. керівництво / Є. Авер'янова, Л. Артем'єва, Н. Вовк, Н. Діброва, І. Єгорова - Дніпропетровськ: "Баланс-Клуб", 2008. - 176с.
2. Буряк С. Податкові спори: виникнення, природа, засоби врегулювання:

навч. посіб. / С. В. Буряк, П.В. Мельник, Н.І. Рубан, О.М. Пасенюк, Ф.О. Ярошенко, З.С. Варналій / ДПАУ; Національний ун-т ДПС України / С.В. Буряк (заг.ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2009. - 800с.

3. Гавриленко Н.В. Податкова система: Практикум: Навчальний посібник/ Н. В. Гавриленко. - Львів: Новий світ-2000, 2010. - 352 с.

4. Єфименко Т. Податок на прибуток: концепція визначення об'єкта оподаткування / Т.І. Єфименко, Т. І., Л.Г. Ловінська, Ф.О. Ярошенко / НДФІ при Міністерстві фінансів України. - К.: НДФІ, 2007. – 322 с.

5. Іванов Ю. Б. Податковий менеджмент: підручник / Ю. Б. Іванов, А.І. Крисоватий, А. Я. Кізима, В. В. Карпова - К. : Знання, 2008. - 525с.

6. Іванов Ю. Б. Проблеми розвитку податкової політики та оподаткування / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко, Г. М. Дорожкіна, О. Г. Зима, В. В. Карпова / НДЦ індустріальних проблем розвитку НАНУ - Х.: ВД "ІНЖЕК", 2007. - 448с.

7. Іванов Ю. Сучасне оподаткування: мотиваційний аспект / Ю. Іванов, О. Єськов / НАНУ; НДЦ індустріальних проблем розвитку. – Х.: «Інжек», 2007. – 328с.

8.Костицький В.В. Податкове право (Податкова система України): навч. посіб. / В. В. Костицький, А. М. Новицький. – К.: Вид-во Нац. 11ед.. Ун-ту «НАУ-друк», 2009. – 400 с

9. Кучерявенко М. П. Податкове право України. Академічний курс: підручник. – К. : «Правова єдність», 2008. – 699с.

10.Мельник П. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи: монографія / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, З. С. Варналій, Д.В. Кушнарєць / ДПАУ; Нац. ун-т ДПС України. НДЦ з проблем оподаткування / З.С. Варналій (ред.). – К. : Знання України, 2008. – 675с.

11.Планування податкових надходжень в Україні: теорія і практика : [монографія] / за ред. Л.Л. Тарангул. – Ірпінь: НУДПСУ, 2011. – 339 с.

12. Податкова політика України : навчальний посібник / П.В. Мельник, З.С. Варналій, Л.Л. Тарангул та ін.; за ред. П.В. Мельника. – К.: Знання України, 2011.- 505 с.

13. Податкова система: практичні питання застосування норм Податкового кодексу України / За заг. ред. В.Ю. Захарченка. — К. : Юрінком Інтер, 2011. — 368 с.

14. Податкова система України. Тренінг-курс [Текст]: навч. посіб./ О. М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, С. М. Кокшарова та ін. ; За заг. ред. О.М. Тимченко. — К.: ДННУ "Академія фінансового управління", 2012. — 656 с.

15. Податкова система / І.О. Лютий, Л.М. Демиденко, М.В. Романюк та ін.; За ред. І.О. Лютого. — К. : ЦУЛ, 2009. — 456 с.